

Številka zadeve: U-I-93/00

Datum odločbe: 24. 10. 2002

Področje: pravica do združevanja (obvezno članstvo v lokalni turistični organizaciji)

Izrek: Določbe tretjega, četrtega in osmega odstavka 3. člena, prvega odstavka 11. člena, 12. do 20. člena in 46. člena Zakona o pospeševanju turizma se razveljavijo. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti sedmega odstavka 3. člena Zakona o pospeševanju turizma se zavrne. (razveljavitve določb podzakonskih aktov, zavrženja pobud za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti podzakonskih aktov).

Dodatno: mnenje Ministrstva za gospodarstvo, mnenje Mestne občine Maribor

Odločitev: SOGLASNO (8:0)

SAMO ZA: Čebulj, Fišer, Janko, Modrijan, Krisper Kramberger, Ribičič, Škrk, Tratnik

POVZETEK ZADEVE:

Pobudniki so izpodbijali določbe ZPT v delu, ki določajo obvezno članstvo v lokalni turistični organizaciji ter za tovrstno članstvo plačevanje članarine, ki jo občina sama predpisuje + določa denarno sankcijo za neplačevanje članarine.

US je izpodbijane določbe ZPT presojalo z vidika 42. člena Ustave (pravica do združevanja) ter ugotovilo njihovo neskladje z Ustavo. Na podlagi ugotovljenega neskladja je Ustavno sodišče posledično razveljavilo tudi nekatere določbe podzakonskih aktov, in sicer nekatere določbe Odloka MOM (Mestne občine Maribor), nekatere določbe Odloka o ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda za turizem Ljutomer (Odlok1), nekatere določbe odloka o določitvi turistične članarine za lokalno turistično organizacijo Prlekija (Odlok2), ter celotno Odredbo o opredelitvi s turizmom neposredno povezanih dejavnosti in njihovi razvrstitvi v skupine (Odredba), z učinkom razveljavitve. Za razveljavitve in ne za odpravo določb Odloka MOM, Odloka1, Odloka2 in Odredbe se je US odločilo, ker je ocenilo, da bodo pobudniki glede na svoje navedbe lahko sami dosegli odpravo škodljivih posledic v okviru upravnih in sodnih postopkov, ki so jih sprožili.

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	PS				S
ZA:				1	1

Odločba: Ugotovi, da predpisano obvezno članstvo za fizične in pravne osebe, ki se ukvarjajo z turizmom v lokalni turistični organizaciji pomeni nedopusten poseg v pravico do svobode združevanja, zato razveljavi izpodbijane določbe ZPT, ki so to določale – članstvo in članarina. Ker so z razveljavljenimi zakonskimi določbami neposredno povezane tudi nekatere določbe podzakonskih aktov (Odloka MOM, Odloka1, Odloka2 in Odredbe), je tudi te Ustavno sodišče razveljavilo.

Z razveljavitvijo izpodbijanih določb ZPT je vsem tistim, ki se ukvarjajo z turistično dejavnostjo (fizične in pravne osebe), omogočeno prostovoljno vključevanje v lokalne turistične organizacije. Te osebe se lahko svobodno odločijo postati člani te organizacije. **Pozicija 5.**

Nasprotna odločba: US ne bi ugotovilo neskladja ZPT z Ustavo, do razveljavitve izpodbijanih določb ne bi prišlo. Obveljalo bi obstoječe stanje, saj bi Ustavno sodišče presodilo, da v primeru obveznega članstva ne gre za nedopusten poseg v pravico do svobodnega združevanja tistih,, ki se ukvarjajo z turizmom. Obveljalo bi obvezno članstvo ter obvezno plačevanje članarine. **Pozicija 1.**

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	nerazporejeno				

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe		S			PS
ZA:	1	1	1		

Odločba: Z razveljavitvijo izpodbijanih določb US ugodi pobudnikom (fizične in pravne osebe, ki se ukvarjajo z dejavnostjo v turizmu) in s tem zaščiti njihovo pravico do svobode združevanja. Gre za pravico in zaščito subjektov, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo, pred zakonodajalcem, državo. **Pozicija 2.** Pozicija 1 bi bila, če bi se US poleg razveljavitve zakonskih določb glede podzakonskih aktov odločilo za njihovo odpravo, ki učinkuje za nazaj. Vendar tega ni storilo, saj je izpodbijane določbe podzakonskih aktov razveljavilo (razveljavitev pa učinkuje za naprej)z razlago, da bodo pobudniki glede na svoje navedbe lahko sami dosegli odpravo škodljivih posledic v okviru upravnih in sodnih postopkov, ki so jih sprožili.

Nasprotna odločba: US ne bi ugotovilo neskladja z Ustavo, izpodbijane določbe ZPT bi veljale še naprej, ravno tako vse določbe izpodbijanih podzakonskih aktov. Šlo bi za zaščito zakonodajalca, države pred pravicami posameznika (fizičnih in pravnih oseb, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo). **Pozicija 5.**

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev in sodniki ZA	1	Odločba se ne sklicuje na mednarodno/tuje pravo ali sodno prakso

NAKLONJENOST VLADI (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno - NC)		
Odločitev in sodniki ZA	1	Odloči drugače kot sledi iz mnenja Vlade. Vlada sicer ni podala mnenja, je pa to storilo Ministrstvo za gospodarstvo. Obvezno članstvo fizičnih in pravnih oseb v lokalnih turističnih organizacijah je zagovarjalo z namenom večjega in tesnejšega sodelovanja z delovanjem lokalne turistične organizacije. Po drugi strani pa je v odgovoru tudi navedlo, da bo v navedenem letu prišlo do novele ZPT, ki bo uvedla prostovoljno vključevanje subjektov v lokalne turistične organizacije. Ocena 1 zato, ker je US skladnost zakona presojala pred novelo in pred načrtovanimi spremembami + prostovoljnost je bila dosledno izpeljana v predlogih ZPT, ki jih je Vlada kot predlagateljica posredovala DZ za prvo in drugo obravnavo, ampak je z amandmajem v drugem branju Zakona do obveznosti članstva bilo sprejeto.